

WYDANY STARANIEM ZRZESZENIA
POLSKICH ARTYSTÓW PLASTYKÓW.

PRZEWODNIK

PO WYSTAWIE W TOW.
ZACH. SZTUK PIĘKNYCH.

WYSTAWY:

PRO ARTE.
WŁADYSŁAW WANKIE.
WŁADYSŁAW MAJEWSKI.
BIEŻĄCA.

WARSZAWA — KWIECIEŃ.

1   9   2   5.

MN
12604.

Zainterесowanie się sztukami plastycznymi zatacza coraz szersze kręgi wśród społeczeństwa naszego. Już nie przedmiotem zbytku dla nielicznej garści wyrobionych estetycznie wybrańców, ale i chlebem kulturalnym dla szerszego ogółu staje się dziś sztuka. — Sale wystaw „Zachęty“ pociągają już nietylko swych stałych miłośników; — zwiedzają je też raz poraz rozbudzone estetycznie rzesze pracowników fabrycznych, wychowawcy szkół, gromadki wycieczkowe. ciągnące do stolicy ze wszystkich dzielnic Rzeczypospolitej. — Ten najliczniejszy ogół miłośników sztuki, błąka się po wystawie niejako po omacku, pragnie wyjaśnień, uzupełnień, wskazówek. I dać im należy w poczuciu obowiązku społecznego. Próbowano dorywczo zaspokoić, choć w części, te słuszne dążenia. Od czasu do czasu ten i ów z artystów, lub ludzi wykształconych estetycznie, z żywym słowem szli na wystawę, — poświęcali czas swój, by dorywczo w krótkich wykładach wyjaśnić zebranych na salach wystawowych, znaczenie artystyczne wartości dzieł wystawianych. Lecz ludzi tych znalazło się mało, a i ci nieliczni, przy całej swej ofiarności, mogli zaledwie sporadycznie ofarować swój czas. By temu zaradzić. Zrzeszenie Polskich Artystów Plastyków, — powzięło myśl zastąpienia pożądaných wyjaśnień w żywym słowie, drukowanym przewodnikiem, któryby dostarczał zwiedzającym objaśnień, wskazówek i wykazywał zalety artystyczne dzieł wystawionych.

Przewodnik daleki jest od intencji krytycznych, a tembardziej polemicznych, nie powoduje w założeniu swem celu reklamy i daleki od hołdowania osobom lub grupom.

Wywołanie jak najlepszego zrozumienia poszczególnych dzieł, zadzierngnięcia artystycznego zainteresowania między publicznością, a dziełami sztuki. — Oto jego jedyne skromne, a jednak ważne zadanie.

WŁADYSŁAW WANKIE.

1860 — 1925.

Władysław Wankie urodził się w Warszawie w 1860 r. Tu uczęszczał do gimnazjum zanim wstąpił do szkoły rysunkowej. — Wyjechał następnie do Krakowa, gdzie jednak krótko bawił, udając się 1880 r. do Monachium. Osiadłszy w stolicy Bawarii szybko wyemancypował się z wpływów akademii i rozpoczął pracę samodzielną, która była nawet obfita. Należał do grupy artystów, którzy malowali panoramy. Obrazy jego miały zagranicą duże powodzenie.

Powróciwszy w 1901 r. do kraju osiadł w Warszawie, gdzie brał czynny udział w ruchu artystycznym. Należał przez czas dłuższy do Komitetu Tow. Zachęty, był też po śmierci Al. Weyssenhoffa prezesem stow. „Proarte“, pisał też krytyki artystyczne. Zmarł w styczniu 1925 r.

Zebrane w licznej kolekcji prace Wankiego w pełni charakteryzują jego talent, oraz drogę twórczości, która rozwinął.

SPIS DZIEŁ

ś. p. Władysława Wankiego.

1. Szczęśliwy połów.
2. Ku wieczorowi.
3. Rybaczka I.
4. Nastrój.
5. Pieta.
6. Legenda o Matce Boskiej Częstochowskiej.
7. Ostrygarki.
8. Jesień.
9. Wschód księżyca.
10. Brzozy.
11. Praczki.
12. Alegoria złotego cielca.
13. Ranek na moczarach.
14. W parku.
15. Pieśń jesienna.
16. Krajobraz.
17. Pieta. II.
18. Osty jesienią.
19. Ostrygarka.
20. Zatoka.
21. Rybaczka II.
22. Nad morzem.
23. Wieczór nad morzem.
24. Późny wieczór.
25. Złota jesień.

26. Wieczór.
27. Fragment zamczyska.
28. Nastrój wieczorny.
29. Rybak.
30. Rybaczka bretońska.
31. Rybaczki.
32. Rybaczka II.
33. Kaczka.
34. Późny wieczór.
35. Chrystus na krzyżu w lesie.
36. Powrót z polowu.
37. Połów.
38. Wybrzeże morskie.
39. Rybaczka przy ognisku.
40. Projekt nagrobka legionistów.
41. Morze.
42. Z Brzegów Narwi I.
43. Z brzegów Narwi II.
44. Zbieranie kartofli.
45. Nastrój romantyczny.
46. Cyganie.
47. Z polowu.
48. Na polów.

GRUPA PRO ARTE.

Bagiński Stanisław

49. Generał Chłopicki ranny pod Grochowem.
50. Dwa pokolenia.

Bigosiński Leon

51. Wiosna.
52. W lecie.
53. Beztroska.

Cieślewski Tadeusz

54. Podwórze krakowskie.
55. Motyw z Wawelu.
56. Wawel.
57. Kościół Marjacki.
58. Sukiennice.
59. Fragment Wawelu.
60. Kościół św. Barbary.
61. Wnętrze.
62. Klasztor Bożego Ciała.
63. Szkic portretowy.

64. Stare Miasto.
65. Stare Miasto zimą.
66. Wejście na Wawel.
67. Kościół Bożego Ciała.
68. Działka Wawelu.
69. Wieś o zachodzie.
70. Chata.
71. Zachód.
72. Kurza Stopka.
73. Wnętrze.
74. Kościół Karmelitanek.
75. Książka z obrazkami.
76. Kościół Świętego Krzyża.
77. Motyw z Lublina.

Jasiński Zdzisław

78. Burza.
79. Pastuszka.
80. Wierzby.

Kędziński Apoloniusz

81. Szczupak (Rybak).
82. Ptasznik.
83. Akordy.

Kopczyński Bronisław

84. Zakątek Marjacki zimą.
85. Ulica Zakątna w Warszawie.
86. Zajazd na Śpiżu.

Klimowski Stanisław

87. Pogadanki.
88. Dzieci.
89. Ranna pora.
90. Portret żony.
91. Portret synka.
92. Zamek w południe.
93. Zamek o zachodzie.
94. Portret p. Ireny G.
95. Tęcza.
96. Zachód słońca.

Kotowski Jan

97. Wiosna.
98. Przy pracy.

99. Z
100. Zdobywczy koń.
101. Kozak.

Krasnodębski Piotr

102. Pomarańcza.
103. Jesienią.
104. Sad.

Kulesza Marjan

105. Interieur.
106. Portret p. B.
107. Portret p. W.

Piątkowski Henryk

108. Park się budzi.
109. Błysk słońca wśród burzy.
110. Miesiąc maj.

Popowski Stefan

111. Wieczór po deszczu.

Rapacki Józef

112. Motyw podmiejski.

Straszkievicz Stanisław

113. Czaple.
114. Wieczór.
115. Z Polesia.
116. Wiosna.

Tański Czesław

117. Akt.

Zawadzki Stanisław

118. Maharadża.
119. Studjum.

Ziomek Teodor

120. Zachód.
121. Kręta rzeczka.

122. Ugor pod lasem.
123. Groble pod młynem.
124. W słońcu.
125. Zima.

Wankie Władysław. — Głównym tematem prac artysty są motywy bretońskie. Pejzaże i sceny rybackie posiadają dużo nastroju, poezji muzycznej i kolorystyki.

Szeroko malowane obrazy utrzymane w szlachetnym tonie, posiadają monumentalność muzealną (Wschód księżyca Nr. 9 i in.).

Bagieński Stanisław. „Generał Chłopicki ranny pod Grochowem“ (N 49). Przedstawia moment kiedy chirurg sztabowy w czasie bitwy grochowskiej opatruje ranę generałowi Chłopickiemu. — Jest to moment historyczny ilustrujący epizod powstania 1831 r.

Jasiński Zdzisław. „Burza“ (N 18). Dekoracyjne panneau, symbolizujące burzę, z chmur wylaniają się sylwetki jeźdźców na gwałtownie pędzących koniach.

Krasnodębski Piotr. „Martwa Natura“ jest rzecz można w tradycji mistrzów renesansu, którzy martwe przedmioty ożywiają prawdą i subtelnością wykonania.

Kędziński Apollonjusz. — W pracach swych eksperymentalnych poszukuje oryginalnego wyrazu i stylu.

Bigosiński Leon w swych utworach daje dużo nastroju i poezji idyllicznej, rozwijając je w charakterze syntetycznym i dekoracyjnym.

Straszkiewicz Józef w motywach swych daje sentyment polskiego krajobrazu. Zbliżonym do Straszkiewicza jest Teodor Ziomek. Kotowski w obrazie swym (Nr. 97) „Wiosna“ stara się oddać ruch rozbieganych koni pędzących po moczarach. Koczyński Bronisław — akwarelową techniką wydobywa najtrudniejsze momenty w przyrodzie; — widzimy to w zamieci śnieżnej (Nr. 84). Zawadzki Stanisław w obrazie swym (Maharadza Nr. 118) kładzie główny nacisk na egzotyczny strój.

WŁADYSŁAW MAJEWSKI

1881 — 1925.

Władysław Majewski urodził się w kieleckim 1881 r., a ukończywszy bardzo młodo gimnazjum św. Anny w Krakowie, zapisał się do akademii szt. pięknych, gdzie odrazu stanął w rzędzie najbardziej utalentowanych uczniów. Z Krakowa wyjechał zagranicę, kształćąc się kolejno w uczelniach Monachijskiej, Paryskiej, Florencji, potem studjował sztukę w Holandji. Występuje z dziełami samodzielnymi w 1904 r. w Krakowie i Monachium, zapowiadając się obiecująco. W pełni rozwoju musiał podążyć na wygnanie do Rosji, gdzie przetrwał całą wojnę, po jej ukończeniu osiadł w Warszawie, gdzie do śmierci przebywał, urabiając sobie poważne stanowisko w świecie artystycznym. Zmarł w lutym 1925 r. żalowany powszechnie.

Ś. p. Władysław Majewski

126. Sosna, motyw z nad Niemna
127. Brzegi Niemna.
128. Zima.
129. Peonie
130. Zimowe południe.
131. Las nad Niemnem.
132. Po zachodzie słońca.
133. Autoportret.
134. Mgła nad wrzosami.
135. Nastrój jesienny.
136. Wierzchołki.
137. Studjum portret.
138. Góral.
139. Słońce po południu.
140. Jesień.
141. Kwiaty.
142. Portret Pani Zachorskiej
143. Astry.
144. Upalny dzień.
145. Droga nad brzegiem Niemna.
146. Stary ołtarz.
147. Studjum.
148. Straż nad Inem.
149. Kwiaty.
150. W łódce.
151. Leśny ruczaj.
152. Portret P. Goreckiej
153. W parku.
154. Fragment z parku.
155. Złota jesień.
156. Portret p. B.
157. Las nad Niemnem.
158. Rodniczanka.
159. Portret córek p. Plewickiej.
160. Strumień.
161. Cienie w parku.
162. Ciekawa książka.

163. Kwiaty.
164. Strumyk zimą.
165. Portret.
166. „ p. P.
167. „ p. N.
168. „ prof. Trojanowskiego.
169. „ p. S. G.
170. Studium.
171. Portret J. L.
172. „ gener. S. G.
173. Studium portretowe.
174. Nad Niemnem.
175. Urwisko nad Niemnem.
176. Motyw nad Niemnem.
177. Strumyk leśny.
178. Las o zachodzie.
179. Zachód słońca.
180. Jezioro przy zachodzie.
181. Szron.
182. Promienie słoneczne.
183. Okieł.
184. Krajobraz jesienny.
185. Strumień.
186. Motyw z Druskienik.
187. Cisza południowa.
188. Wierzy nad Niemnem.
189. Poranek zimowy II.
190. Niemen II.
191. Mroźny dzień.
192. Motyw z nad Niemna.
193. Fragment zimowy.
194. Chmurny dzień.
195. Zachód w zimie.
196. Rzeczółka.
197. Las przed śniegiem.
198. Wiosna.
199. Poranek zimowy I.
200. Droga w parku.
201. Szary dzień.
202. Sosna w słońcu.
203. Wnętrze lasu.
204. Krajobraz w słońcu.

WYSTAWA POŚMIERTNA.

WŁADYSŁAWA MAJEWSKIEGO.

Obraz olejny (N 142) „Portret P. Z.“ w stroju markizy, utrzymany w stylu, jak pod względem kompozycyjnym, tak i kolorystycznym. Szlachetny ton nadaje obrazowi dużą wartość artystyczną.

„Autoportret“ (113) szkic węglem: doskonały w rysunku i w wyrazie dobitnie upodabniający się intelektu i woli artysty.

„Upalny dzień“ (N 144). Trafne oddanie światła upalnego dnia, harmonja kolorystyczna zgrupowanych postaci na tle uciennionego pierwszego planu są zaletami tego krajobrazu.

„Wiosna“ (N 198). Świeżość barw rozbudzonych łąk, nasycionych jeszcze wilgocią, spokój wody rozlanej wśród zagonów, kaczeńce po nich rozrzucone dają tchnienie prawdziwej wiosny. Dzieło to można żaliczyć, między najlepsze z pejzaży artysty.

Studja przy zachodzie i po zachodzie słońca wvróżniają się dobrym przeprowadzeniem światła.

Motywy Nadniemeńskie posiadają w interpretacji artysty wszystkie charakterystyczne cechy tamtejszej przyrody.

„Góral“ (N 138). Realnie oddany typ górala zakopłańskiego.

Portret p. Góreckiej (N 152) córki Adama Mickiewicza, posiada dużo głębokiego odczucia psychologicznego.

WYSTAWA BIEŻĄCA.

Biske Karol

205. Jesień

Brzega Wojciech

206. Głowa staruszki.

207. Głowa górala.

Chorembalski Wawrzeniec

208. Nad łąką.

209. Przewoźnik

Czajkowski Stanisław

210. Jesień na Podlasiu

Domaradzki Stefan

211. Zalana olszyna

212. Zimowy zmierzch

213. Błotko na wiosnę

214. Wiosna

215. Zachód

216. Zima

Galek Stanisława

217. Szary dzień

218. Morskie Oko

Grabowski Adam

219. Martwa natura

Grubiński Jan

220. Róże

221. Z nad Bugu

- 222. Po zachodzie
- 223. Po zachodzie
- 224. Poranek
- 225. Z okolic Inowrocławia

Iwanowski Błażej

- 226. Sala audencjonalna Zamek
- 227. Sala Canaletta Zamek
- 228. Tryptyk Zamek
- 229. Głowa kobieca w wieczornem św.
- 230. Głowa mężczyzny w zawoju
- 231. Głowa kobieca w zawoju
- 232. Pejzaż łubin

Jarosz Józef

- 233. Baszta

Karski Roman

- 234. Portret

Komorowska Wanda

- 235. Portret matki
- 236. Portret matki z ciotką
- 237. Portret rodziny
- 238. Portret siostry z córeczką
- 239. Portret stryjostwa
- 240. Portret stryjenki
- 241. Portret p. Ł. powstańca z córką
- 242. Autoportret z siostrzenicą

Kowalewski Bronisław

- 243. Malwy
- 244. Krajobraz letni
- 245. Zagrody góralskie

Lesser Edward

- 246. Portret pana H. P.
- 247. Chmurny dzień

Lewandowski Stanisław Roman

- 248. Pieta
- 249. Modrzejewska (popiersie)
- 250. Towarzysz „Dziki“

- 251. Jan Trojanowski
- 252. Zaporoziec (statuetka)
- 253. Gaius Gracchus

Marczewski Tadeusz

- 254. Patryarcha

Nałecz Włodzimierz

- 255. Wieczór nad morzem
- 256. Cisza morska

Nartowski Tadeusz

- 257. Na wzgórzu
- 258. Mimoza

Piątkowska Władysława

- 259. Wiosenne kwiaty
- 260. Białe róże
- 261. Białe róże

Pillati Gustaw

- 262. O zachodzie słońca I.
- 263. Kościół parafialny w Żywcu
- 264. Świerk I.
- 265. Świerk II.
- 266. O zachodzie słońca II.
- 267. Kościół św. Krzyża w Żywcu
- 268. Studium chaty
- 269. Chata o zachodzie słońca
- 270. Krzyż pod lasem
- 271. W południe
- 272. Widok na Babią Górę
- 273. Młody las
- 274. Pastuch

Przybylski Nowina Wacław

- 275. Powrót
- 276. Wiosna

Römerowa Anna

- 277. Przyjaciele

Rosen Jan Henryk

- 278. Św. Jan po ścieciu

Ryszkiewicz Józef

- 279. W altanie
- 280. Łoś w trzcinach
- 281. Polowanie na dzikie gęsi
- 282. Przed deszczem
- 283. Bajka

Sarnowicz Aleksander

- 284. Fragment z Mińska Mazowieckiego

Sendecki Józef

- 285. Kwiaty w wazonie
- 286. Gwoździki w słoju

Siemiński Mieczysław

- 287. Świt wiosny

Sipiński Alfred Józef

- 288. Polskie szopy
- 289. Ogródek (szopy)
- 290. W słońcu
- 291. O zmroku (Motyw z Łazienek)
- 292. Strumyk (Motyw z Łazienek)
- 293. Motyw z Łazienek

Stępski Wiktor

- 294. Zacisze klasztoru
- 295. Motyw z Kazimierza
- 296. Przed wiosną
- 297. Marzec
- 298. W wiosennem słońku

Strubel Ignacy

- 299. Stare chaty

Szwoch Franciszek

- 300. Krajobraz podlaski

Szyfman Marek

- 301. Kazimierz nad Wisłą

Terlecki Alfred

- 302. Szron
- 303. Okiść
- 304. Głóg
- 305. Widok z Kozieńca

Wacławicz Henryk

- 306. Zwiastunka
- 307. Fantazja wschodnia
- 308. Karnawał

Wąsowicz Kazimierz

- 309. Pejzaż

Wąsowicz Rafał

- 310. Stogi

Witoszyński Stanisław

- 311. Martwa natura I.
- 312. Martwa natura II.
- 313. Martwa natura III.
- 314. Martwa natura IV.

Wróblewski Konstanty

- 315. W górach
-

WYSTAWA BIEŻACA.

„Pastuch“ (N 274) Pillatti Gustaw w dążeniu do wydobywania siły światła maluje techniką impresjonistyczną, przez kładzenie mocnych i czystych kolorów, doprowadzając w swych obrazach spotęgowanie siły światła. Te same cechy posiadają i drobne szkice góralskie.

Czajkowski Stanisław „Jesień na Podlasiu“ (N 210). W odczucym krajobrazie podlaskim widzimy cechy stylizacyjne, nie odchylające się jednak od realizmu. Jesienny ton pejzażu wywołuje głęboki nastrój.

Grabowski Adam (akwarela). Świeżość i barwność kwiatów uzyskuje artysta techniką „a la prima“ wykonaną.

Ryszkiewicz Józef. „Bajka“ (N 283) daje nastrój jak w postaci podążającej do chaty z tajemniczym świecącym oknem, tak i w ogólnym tonie zimnego księżycowego oświetlenia. Gałek Stanisław. „Morskie Oko“ fragment najpiękniejszego zakątka Tatr. Dzieło to, wykonane realistycznie w porze letniej, gdzie śnieg w szczelinach skał schowany od wiatru i promieni słońca wiecznie spoczywa.

Kowalewski Bronisław. „Krajobraz letni“ (N 244) jak i inne pejzaże tego artysty malowany szeroko o formach bardziej syntetycznych. Pejzaż ten posiada dużo przestrzeni powietrznej. Sipiński Alfred.—Pejzaż „Polskie szopy“ (280) malowany z pewną brawurą o podkładzie impresjonistycznym. Szerokie i śmiałe płaszczyzny, stanowią doskonale plamy ciemnych opłotków na tle zimowego pejzażu z perspektywą Wilanowa.

Rosen Jan Henryk. Kompozycja alegoryczna, przedstawiająca ścieżkę św. Jana, stwarza nastrój o silnym dramatyczno-religijnym napięciu. Obraz nosi cechy dekoracyjne.

Nartowski Tadeusz. „Mimoza“ (N 258). Jak sam motyw, tak i subtelność przeprowadzenia technicznie—doskonale obrazuje ten delikatny kwiat.

Terlecki Alfred. „Okiście“ (N 303). Dobrze ujęte na pierwszym planie. Drzewa z perspektywą na Tatry, wykonane techniką impresjonistyczną dają dużo świeżości i nastroju zimowego. „Głóg“, (N 304). Misterne gałązki głogu zamykają tło całego obrazu, przez które widnieje lekki krajobraz górski.

Witoszyński Stanisław.—Martwa Natura—szeroko i kolorystycznie malowana, nosi przejawy, zdążające do modernizmu.

Komorowska Wanda. „Portret Matki“ (N 235) (litografia) studjum to posiada dobre oświetlenie i dużo nastroju. Inne prace tej artystki noszą znamiona stylizacji.

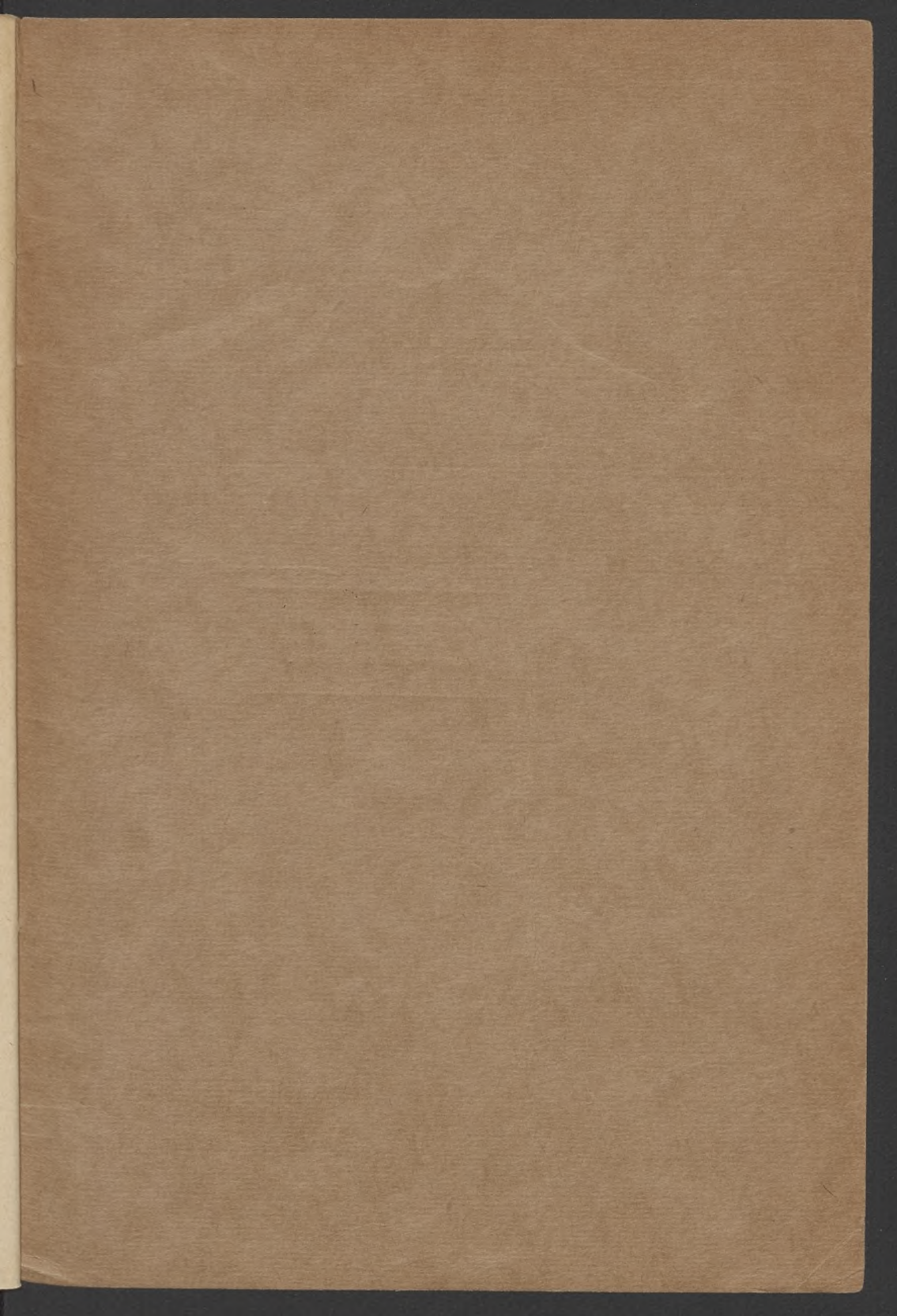
Jarosz Józef. „Baszta“. Wibrację powietrzną w tym obrazie wydobywa artysta sposobem impresjonistycznym, malując punktami.

Lewandowski Stanisław Roman. W kreacji pomnika nieznanego żołnierza kładzie nacisk na dekoratywność w draperiach i rzeźbiarskie ujęcie bryły.

Mocne są w budowie „Głowy“ Modrzeiowskiej i „Dziłkiego“.

JZSP 1718

Druk Zakładów Drukarskich
WACŁAWA PIEKARNIAKA
Warszawa, ul. Ordynacka 3.